Energi- och klimatuppföljning 2024

Åmåls kommun

2025-11-19

Angelika Samuelsson
Kristina Haglund
Simon Ödman

Dalslands Miljö & Energiförbund

Innehåll

- Bakgrund
- Indikatorer från energi- och klimatstrategin
  - 1. Övergripande
  - 2. Hållbara transporter
  - 3. Klimatsmart och hälsosam mat
  - 4. Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster
  - 5. Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler
  - 6. Hållbar energiförsörjning
  - 7. Klimatsmart markanvändning
- Energi- och klimatrådgivning

Dalslands Miljö & Energiförbund

Lagkrav och kommunala åtaganden 2030-

Kommunala åtaganden

- Fossilfria avseende transporter
- Fossiloberoende region senast år 2030
  - Klimatlöften

Lagkrav

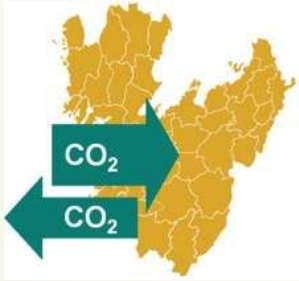
- EED, Direktivet om energieffektivitet
- EPBD, Direktiv för byggnaders energiprestanda
- CVD, Clean Vehicles Directive

Dalslands Miljö & Energiförbund

Fossiloberoende region 2030

Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med **80 procent** till 2030 från 1990-års nivå.

Utsläppen av växthusgaser från västsvenskars konsumtion ska minska med **30 procent** jämfört med 2010.

Dalslands Miljö & Energiförbund

EU-direktiven EED och EPBD

EED handlar om att utnyttja energiresurserna så effektivt som möjligt (i alla sektorer) för att bidra till ett hållbart energisystem.

- Offentliga aktörer och verksamheter ska minska sin energianvändning med 1,9 procent per år.
- Energikrav ska ställas i offentlig upphandling.
- I offentligt ägda byggnader ska energieffektiviserande renoveringar utföras med 3 procent av arean varje år
- Företag som använder stora mängder energi behöver genomföra en energikartläggning och, eller införa ett certifierat energiledningssystem
- Konsumenter ska få information om energieffektivisering och möjligheter till finansiering

Källa: Boverket och Energimyndigheten

EPBD, direktiv för byggnaders energiprestanda

Alla byggnader ska vara nollutsläppsbyggnader senast år 2050. Krav på byggnader med lägst energiprestanda. (troligtvis olika definitioner på olika byggnader och tidsperioder).

För bostäder
Tidslinje för hur bostadsbeståndet ska minska sin energiförbrukning.

För lokaler
MEPS (Minimikrav på energiprestanda för byggnader) – skarpa gränsvärden för energianvändning. Börja med de 16 % sämsta till 2030 och 26 % 2033.

Samt
- Solenergiinstallationer på byggnader
- Krav på att redovisa livscykelperspektiv för nya byggnader
- Laddinfrastruktur för elfordon
- Cykelparkeringar

Dalslands Miljö & Energiförbund

CVD

Lag (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet

Endast nyleasing/inköp av bilar (även personalleasing), tunga fordon och vissa transporttjänster (som färdtjänst, skolskjuts, sophämtning)

Period 1, **2021-08-02 till 2025-12-31**
38,5 % rena lätta bilar, (max. 50g CO2/km), (>80% övriga utsläpp)
10 % rena tunga lastbilar (> 3,5 ton)
45 % rena tunga bussar (> 5 ton), hälften utsläppsfria (< 1g CO2/kWh (km))

Period 2, **2026-01-01 till 2030-12-31**
38,5 % rena lätta bilar (0g CO2)
15 % rena tunga lastbilar
50 % rena tunga bussar, hälften utsläppsfria (< 1g CO2/kWh (km))

Andelen rena fordon gäller för det totala antalet upphandlade fordon och transporttjänster under varje period.

Första rapportering senast 1 feb. 2026

Källa: Sveriges riksdag

Dalslands Miljö & Energiförbund

Klimatlöften 2024-2026

- **1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.**
- 2. Vi har en koldioxidbudget.
- 3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.
- 4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation
- 5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.
- 6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.
- 9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.
- 10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.
- 11. Vi gör klimatsmarta inköp.
- 12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.
- 13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.
- 14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.
- 17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.
- 21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
- 22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

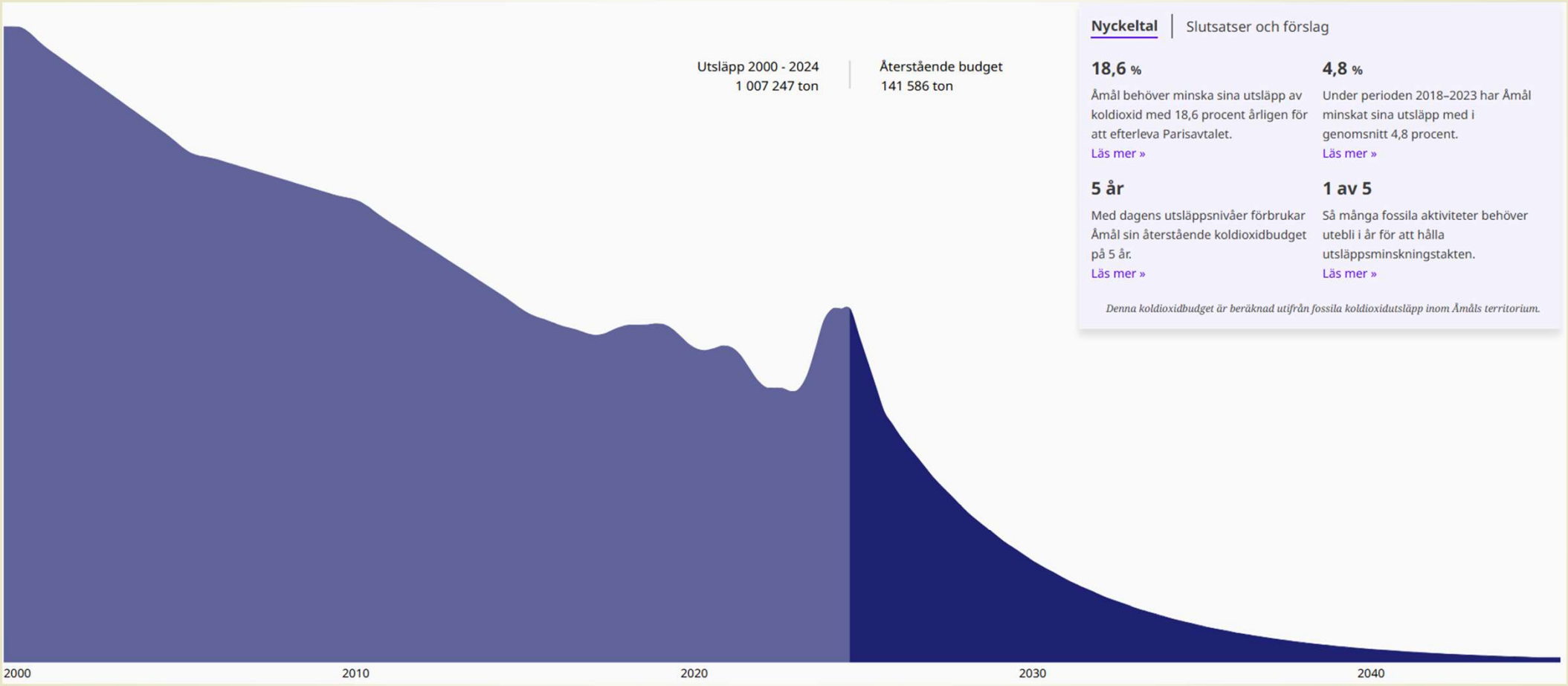
Dalslands Miljö & Energiförbund

Klimatlöften 2024-2026

Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet. Det innebär att kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

Dalslands Miljö & Energiförbund

Kommunens koldioxidbudget

Nyckeltal | Slutsatser och förslag

18,6 %
Åmål behöver minska sina utsläpp av koldioxid med 18,6 procent årligen för att efterleva Parisavtalet.
Läs mer »

4,8 %
Under perioden 2018–2023 har Åmål minskat sina utsläpp med i genomsnitt 4,8 procent.
Läs mer »

5 år
Med dagens utsläppsnivåer förbrukar Åmål sin återstående koldioxidbudget på 5 år.
Läs mer »

1 av 5
Så många fossila aktiviteter behöver utebli i år för att hålla utsläppsminskningstakten.
Läs mer »

Denna koldioxidbudget är beräknad utifrån fossila koldioxidutsläpp inom Åmåls territorium.

Dalslands Miljö & Energiförbund

Forskarrådet för Västra Götalands klimatomställning

- Hans Hellsmark (Chalmers)
- Annika Nilsson (Uppsala universitet)
- Frances Sprei (Chalmers)
- Filip Johnsson (Chalmers)
- Sverker Jagers (Göteborgs universitet)
- Cecilia Bergstad (Göteborgs universitet)

De har i uppdrag att följa upp klimatarbetet i hela länet, och rekommendera vad som behöver göras för att minska klimatutsläppen i den takt som krävs.

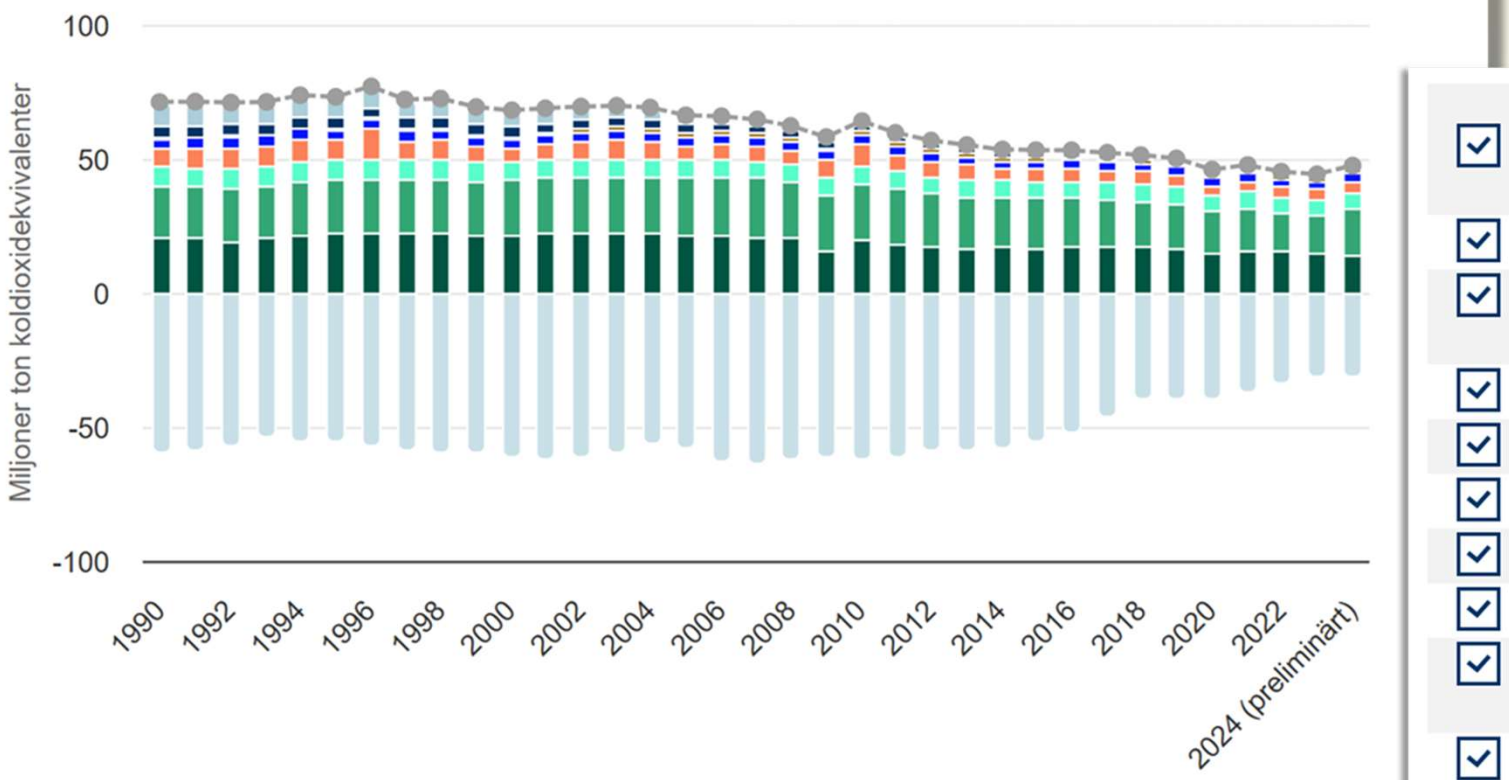
Dalslands Miljö & Energiförbund

Indikator

1. Övergripande

Dalslands Miljö & Energiförbund

Territoriella växthusgasutsläpp

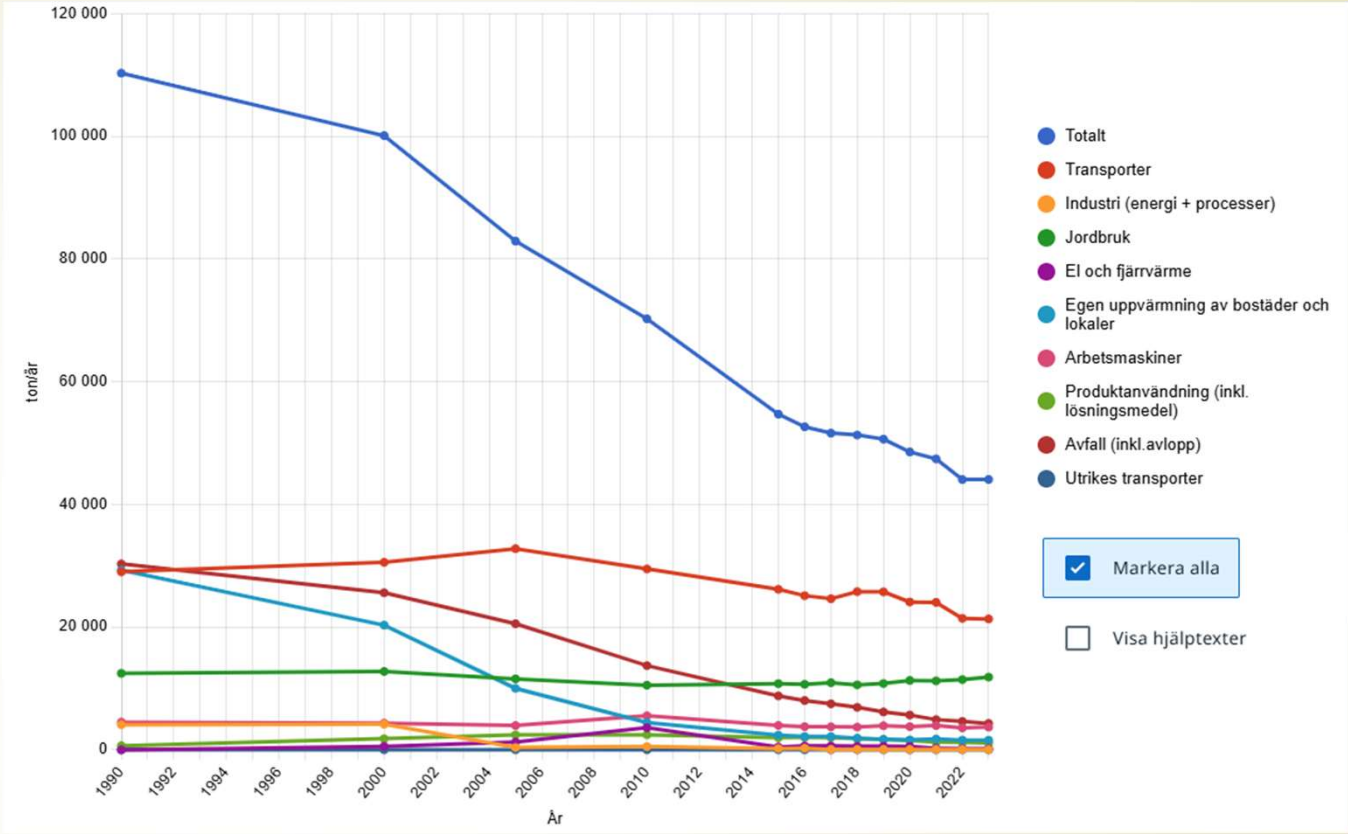
2024

Källa: Naturvårdsverket

Dalslands Miljö & Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser i geografiska kommunen

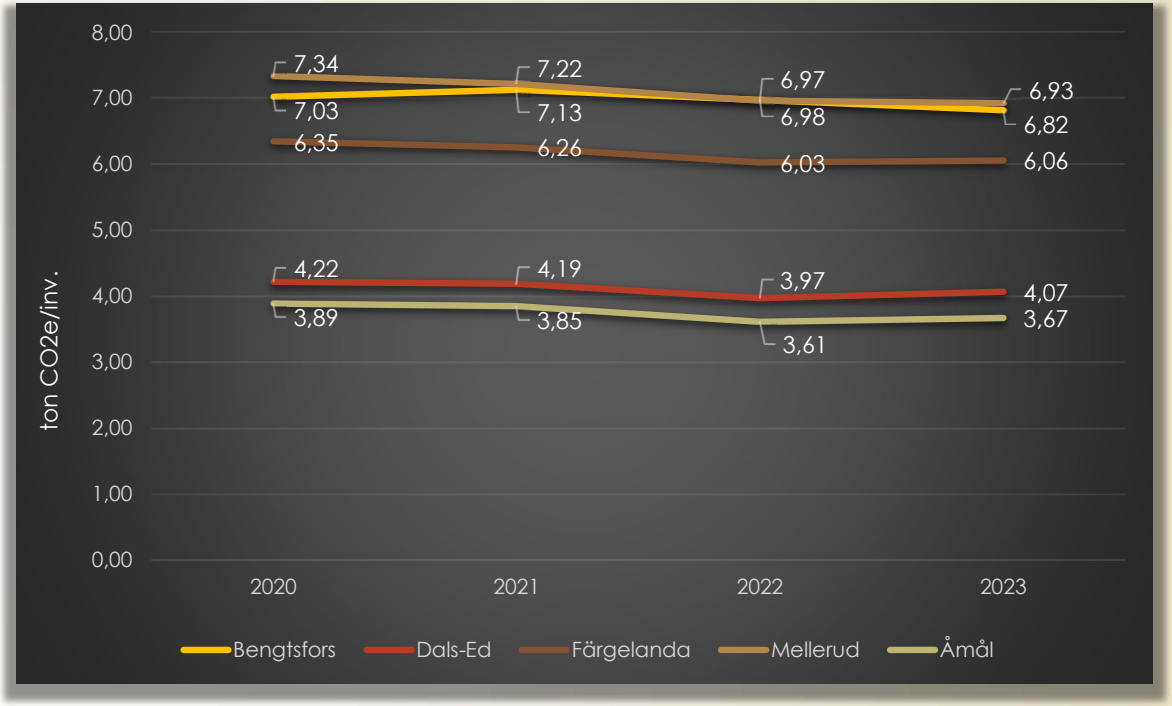
1990-2023

Dalslands Miljö & Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser geografiskt

Kommunjämförelse

Procentuell minskning mellan 2020 och 2023:
Bengtsfors 3% **Dals-Ed** 3,6% **Färgelanda** 4,6% **Mellerud** 5,6% **Åmål** 5,7%

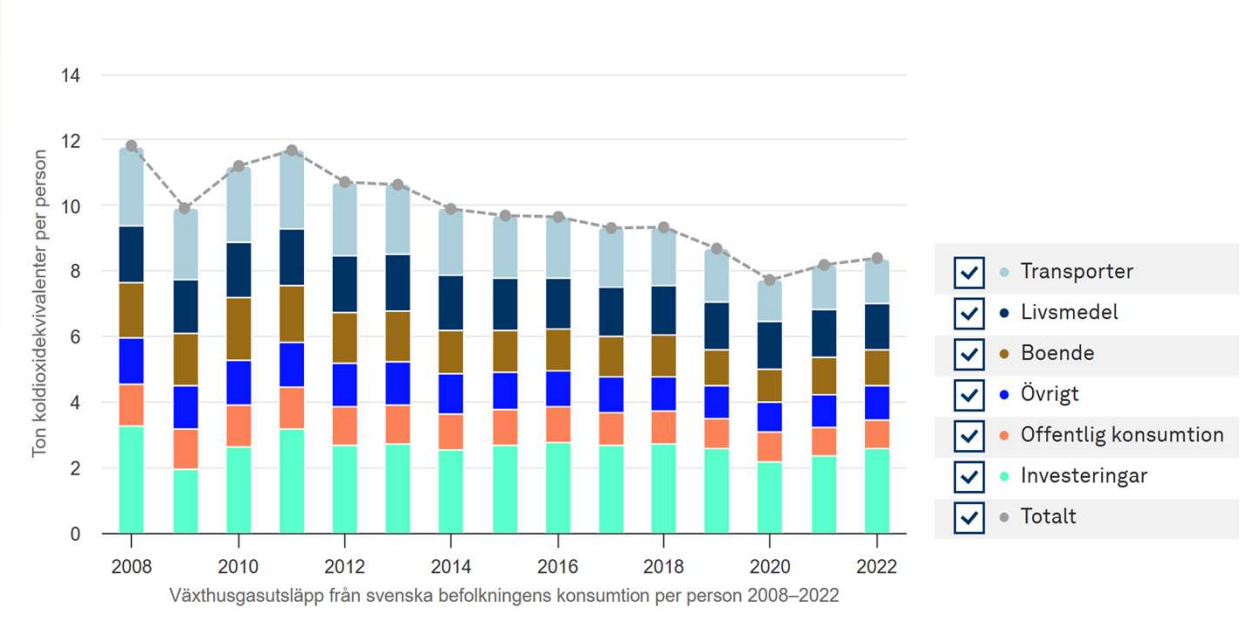
Mellerud- Mycket jordbruk, **Bengtsfors-** Industrin, **Färgelanda** – En del jordbruk
Dals Ed och Åmål- Låg andel jordbruk och lite utsläpp från industrin.

Källa: SMHI (Nationella emissionsdatabasen)

Dalslands Miljö & Energiförbund

Konsumtions-baserade växthusgas-utsläpp

Per capita

Sveriges totala konsumtion per capita (hushållen+offentlig konsumtion+investeringar), har minskat med ca 25 %. mellan 2010-2022.

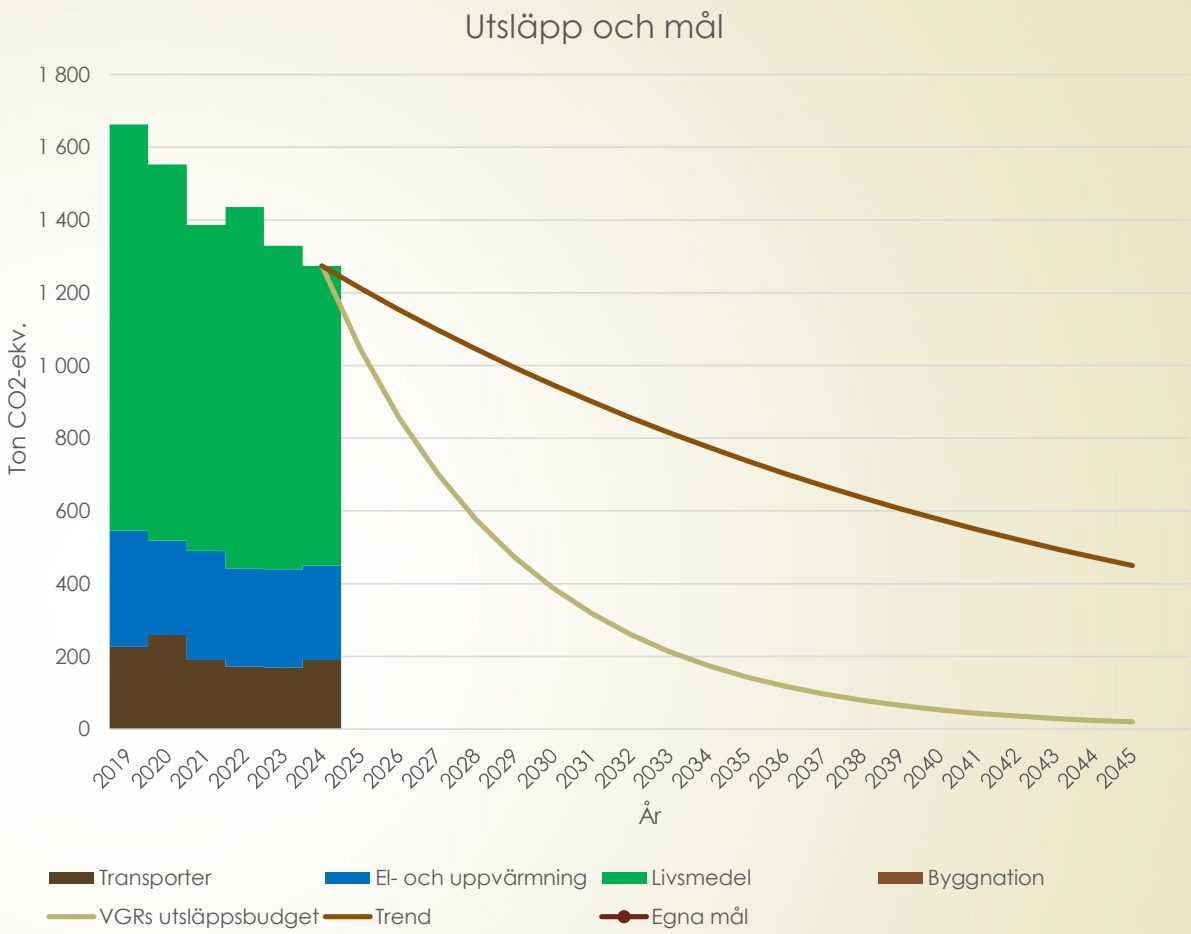
Vi släpper i genomsnitt ut ca 8,4 ton koldioxidekvivalenter per person och år. Har ökat de senaste åren efter Corona, främst genom ett ökat resande.

Dalslands Miljö & Energiförbund

Källa: Naturvårdsverket

Utsläpp av växthusgaser kommun och bolag

2024

Transporter: 190 ton
El och uppvärmning: 260 ton
Livsmedel: 824 ton

Dalslands Miljö & Energiförbund

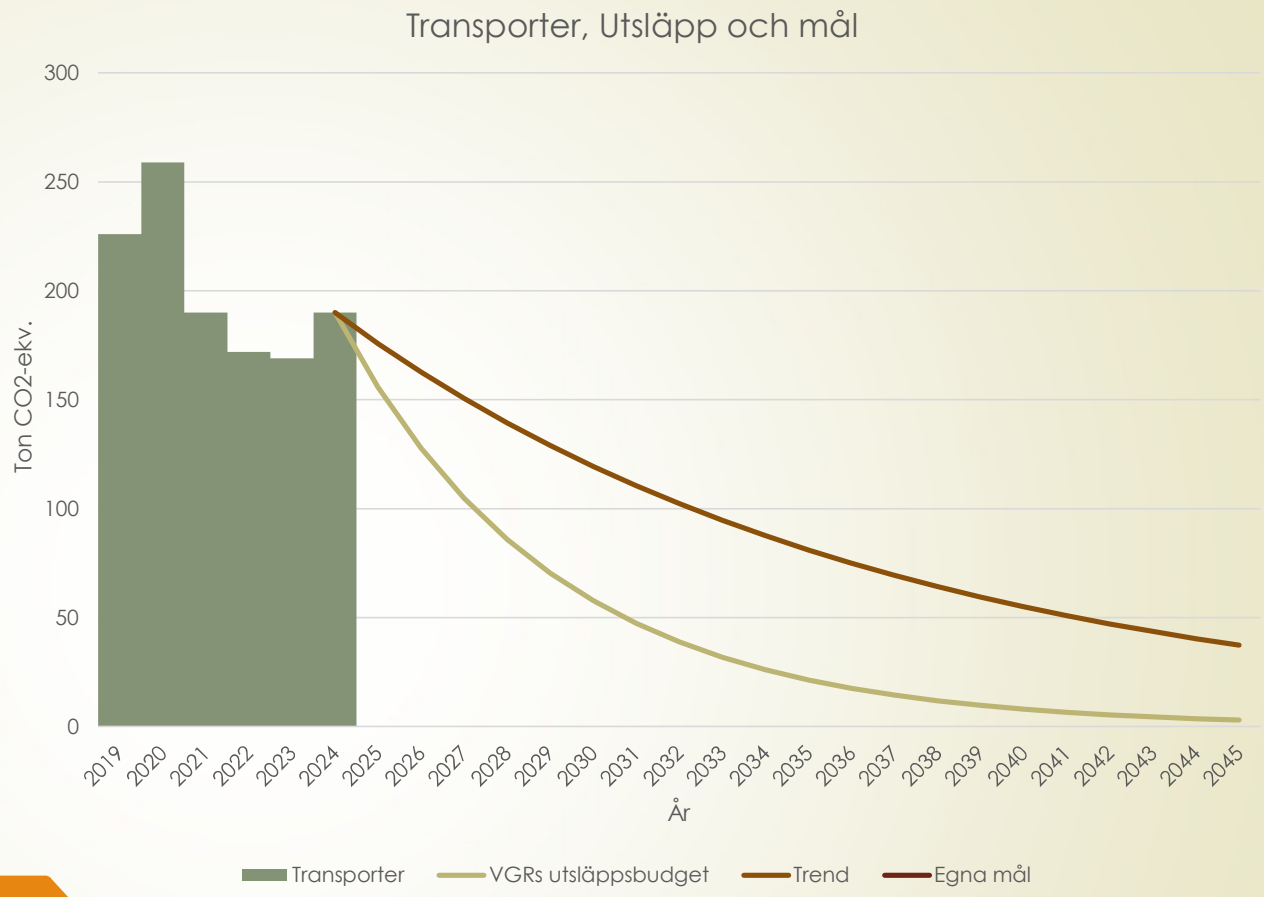
Indikator

2. Hållbara transporter

Dalslands Miljö & Energiförbund

Mängd fossilfritt och fossilt bränsle

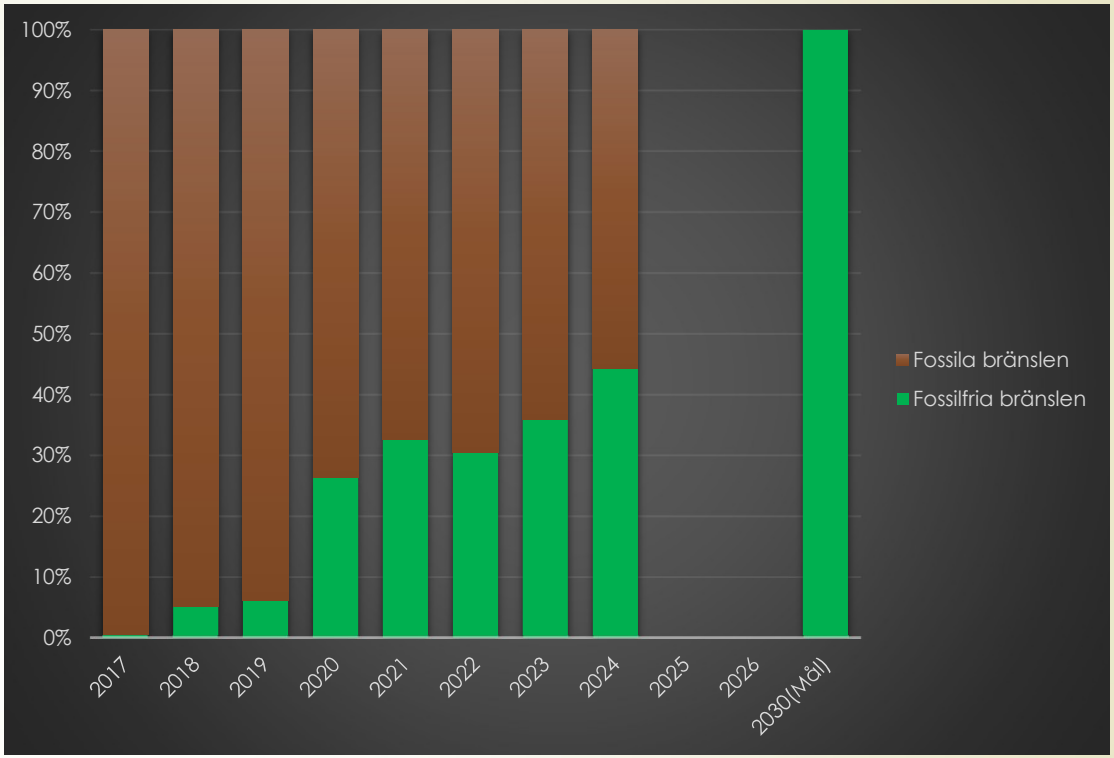
2024

Dalslands Miljö & Energiförbund

Mängd fossilfritt och fossilt bränsle

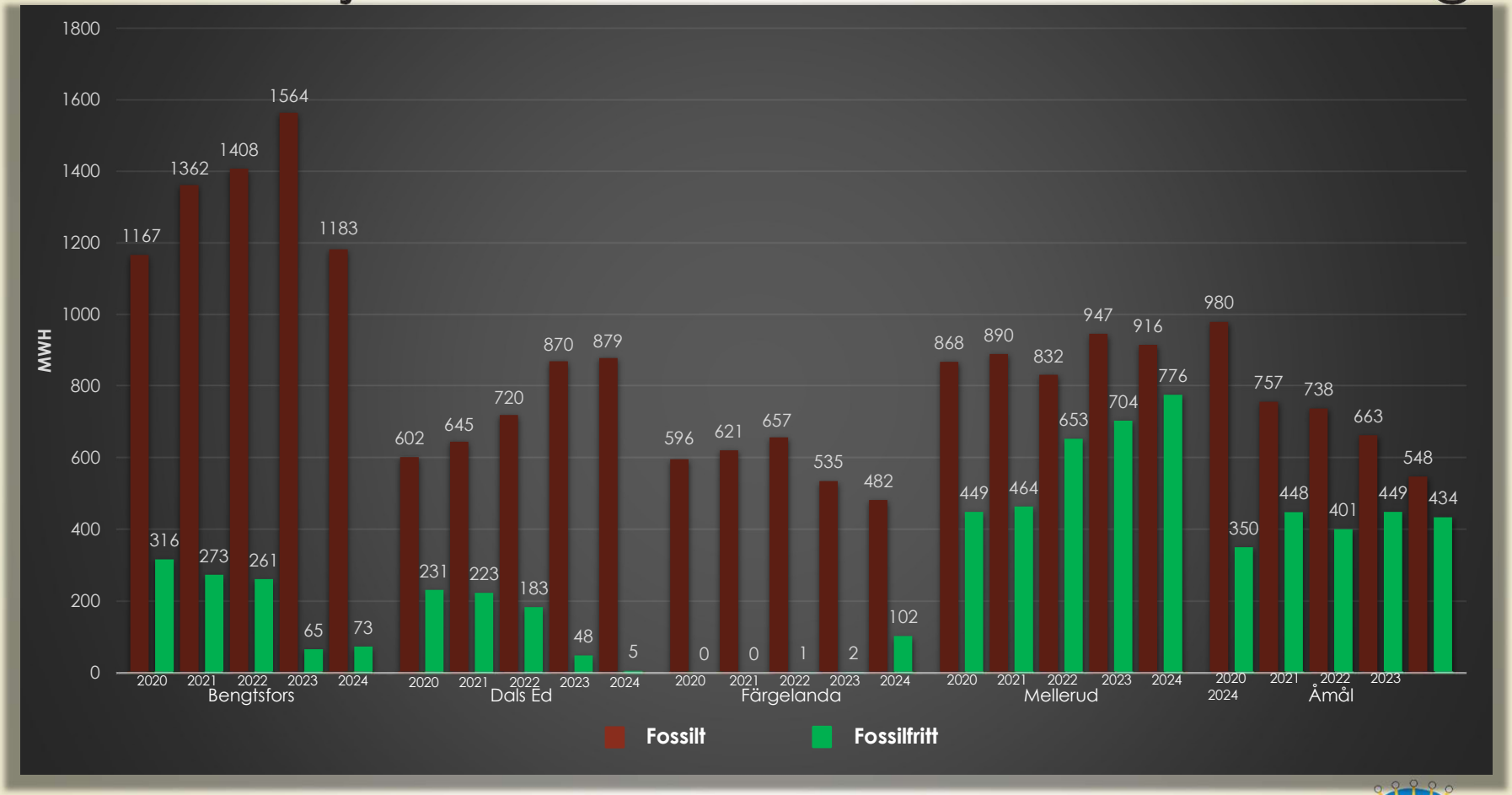
2024

Mängden fossilfritt bränsle i fordon uppgick till ca 44 %.

Dalslands Miljö & Energiförbund

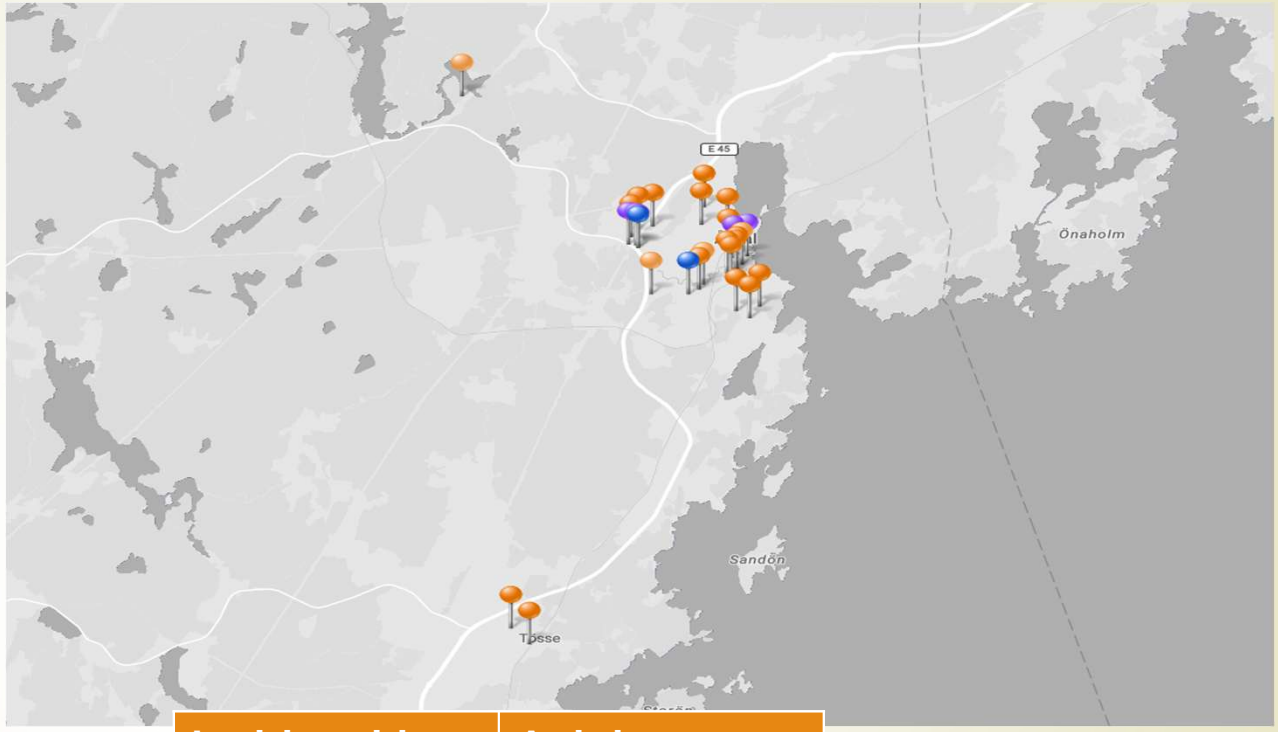
Kommunjämförelse drivmedelsförbrukning

Dalslands Miljö & Energiförbund

Antal publika laddpunkter i kommunen

Uppgifter 2025

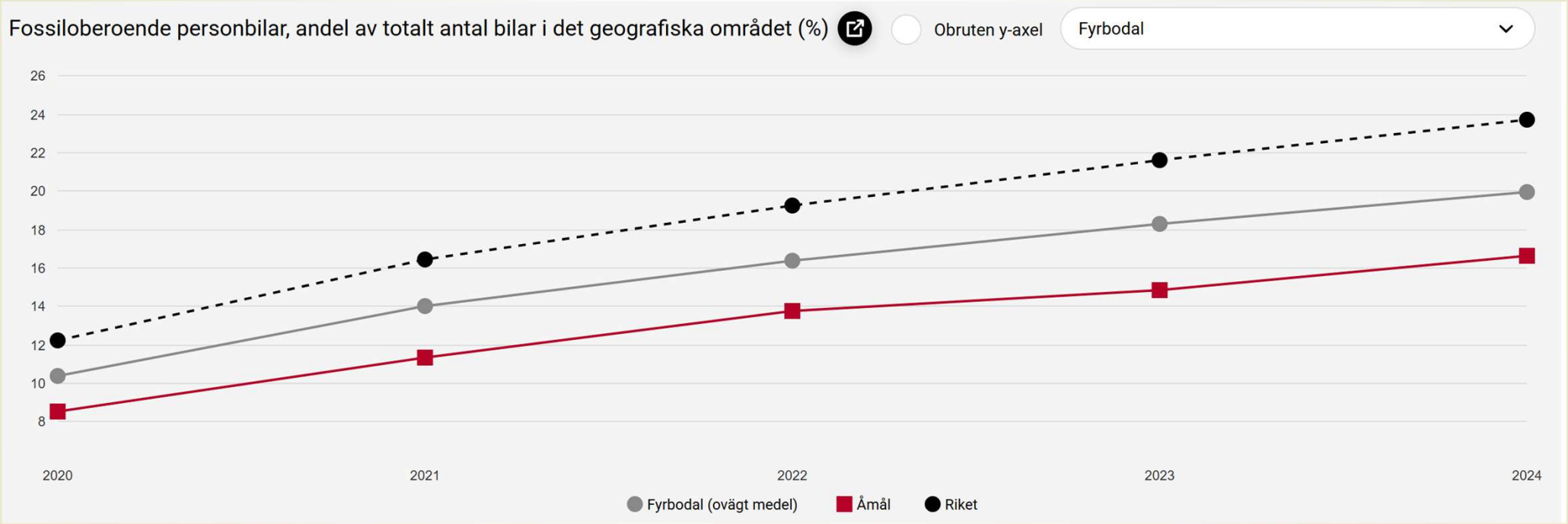

Laddpunkt	Antal
11 kW	14
22-50 kW	115
100-200 kW	11
300-400 kW	24

Källa: ChargeFinder

Dalslands Miljö & Energiförbund

Andel fossiloberoende personbilar i geografiska kommunen

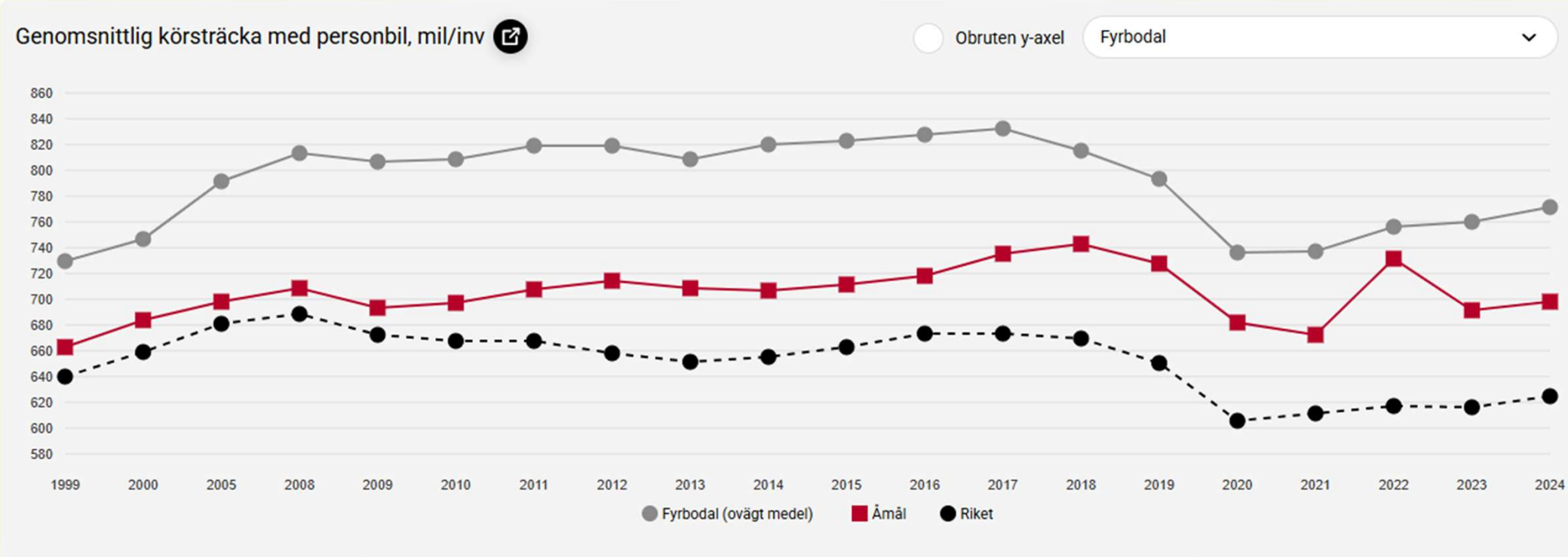

Åmål låg på 16,6 %, jämfört med Fyrbodal 19,9 %, riket 23,7 %

Källa: Miljöfordon Sverige

Dalslands Miljö & Energiförbund

Genomsnittlig körsträcka med personbil i geografiska kommunen

Åmål ligger på 698 mil/inv.
Medel i Fyrbodal: 760 mil/inv.
Medel i Riket: 616 mil/inv.

Dalslands Miljö & Energiförbund

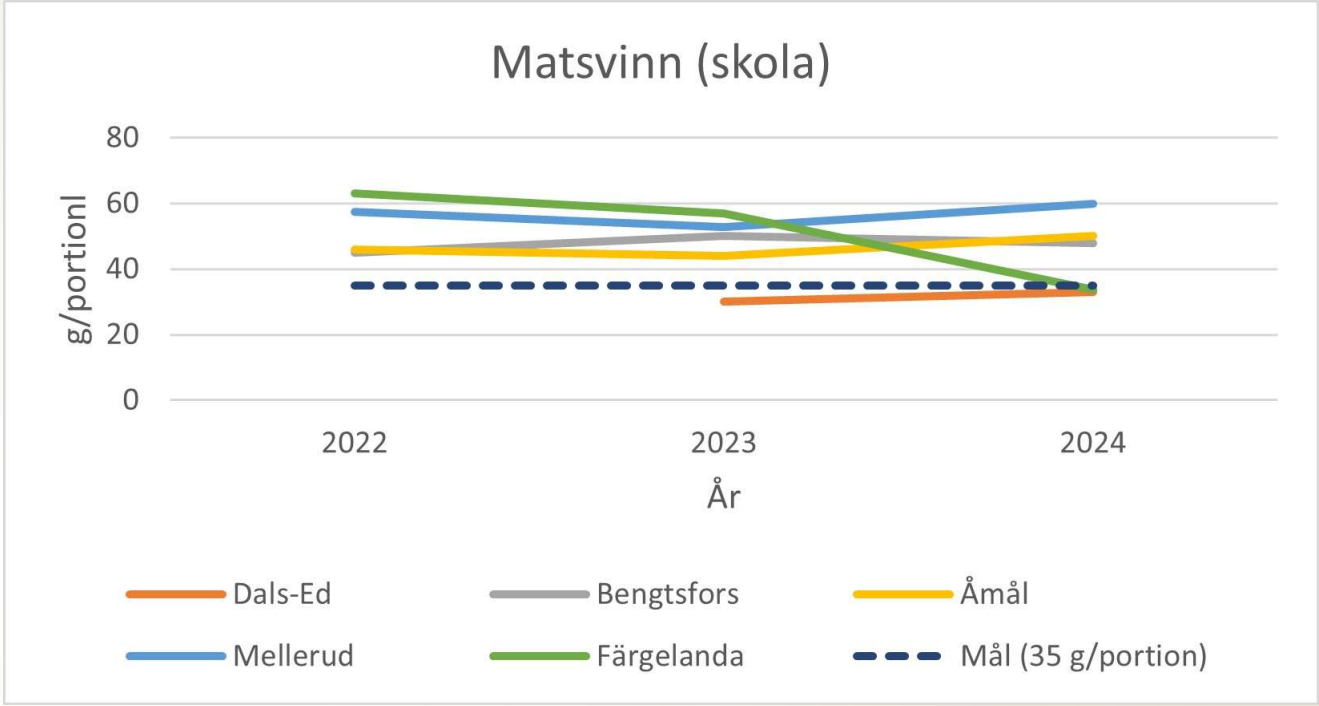
Indikator

3. Klimatsmart och hälsosam mat

Dalslands Miljö & Energiförbund

Matsvinn skola

Klimatlöfte 21

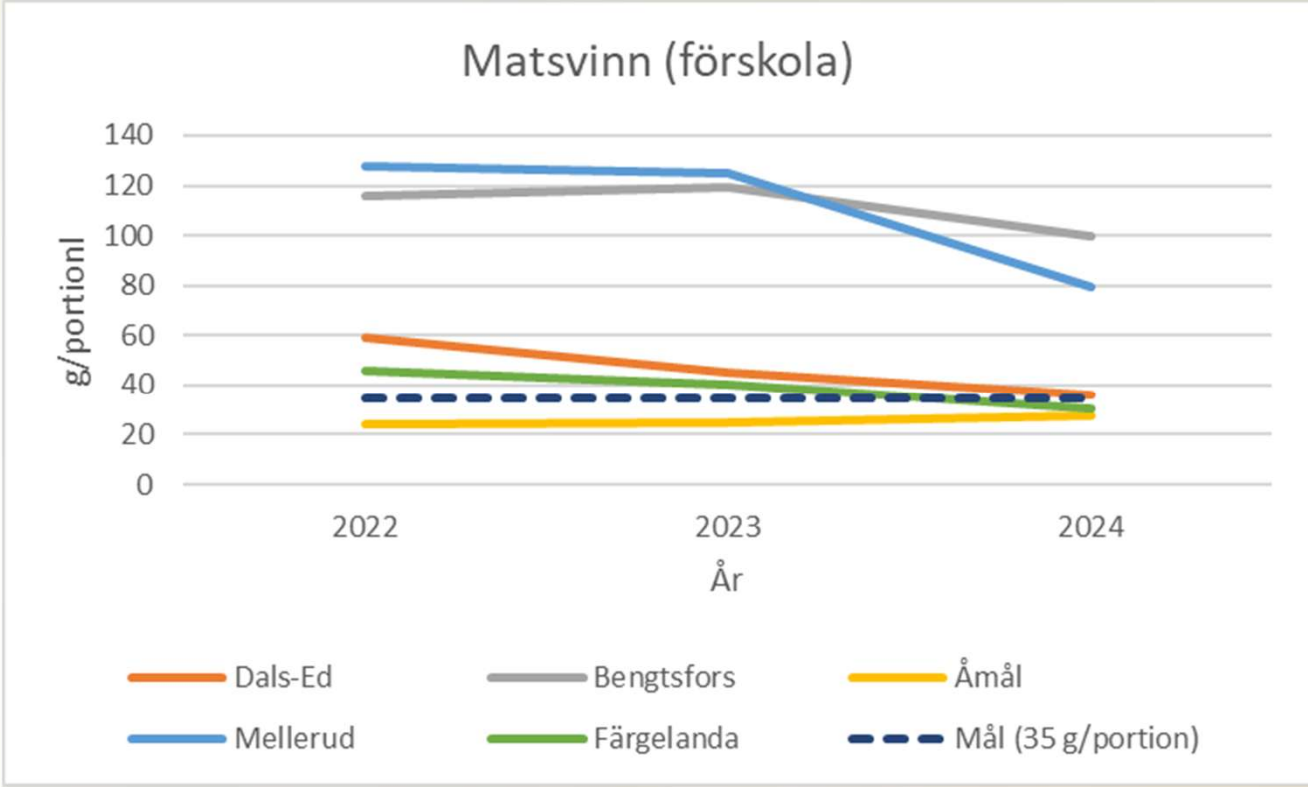
Målvärdet är 35 g/portion
Bengtsfors, Dals Ed och Mellerud mäter dagligen.
Färgelanda mäter matsvinn 6 ggr. per år och Åmål 4 veckor per år.

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö & Energiförbund

Matsvinn förskola

Klimatlöfte 21

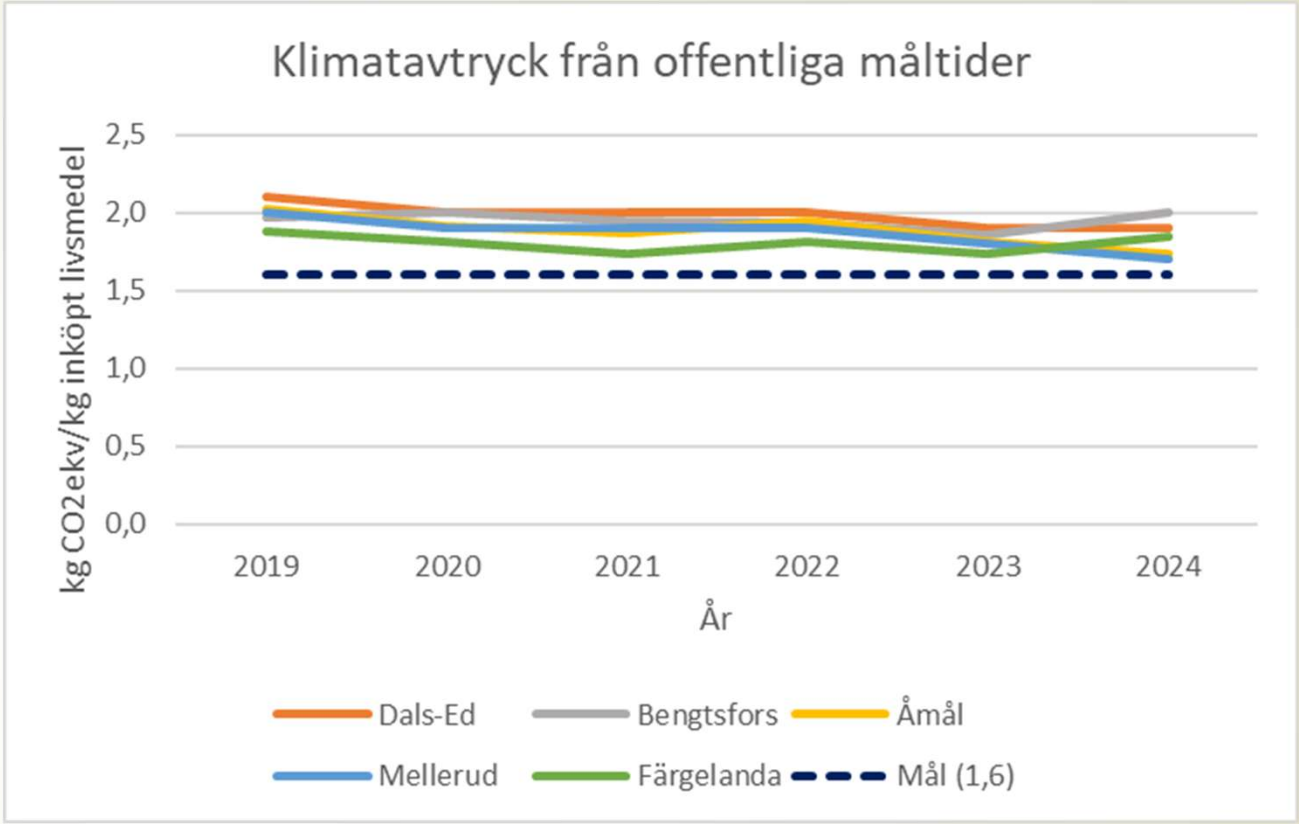

Målvärdet är 35 g/portion
Kommunerna genomför samma mätning för förskolorna som för skolorna.

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö & Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser från samtliga inköpta livsmedel

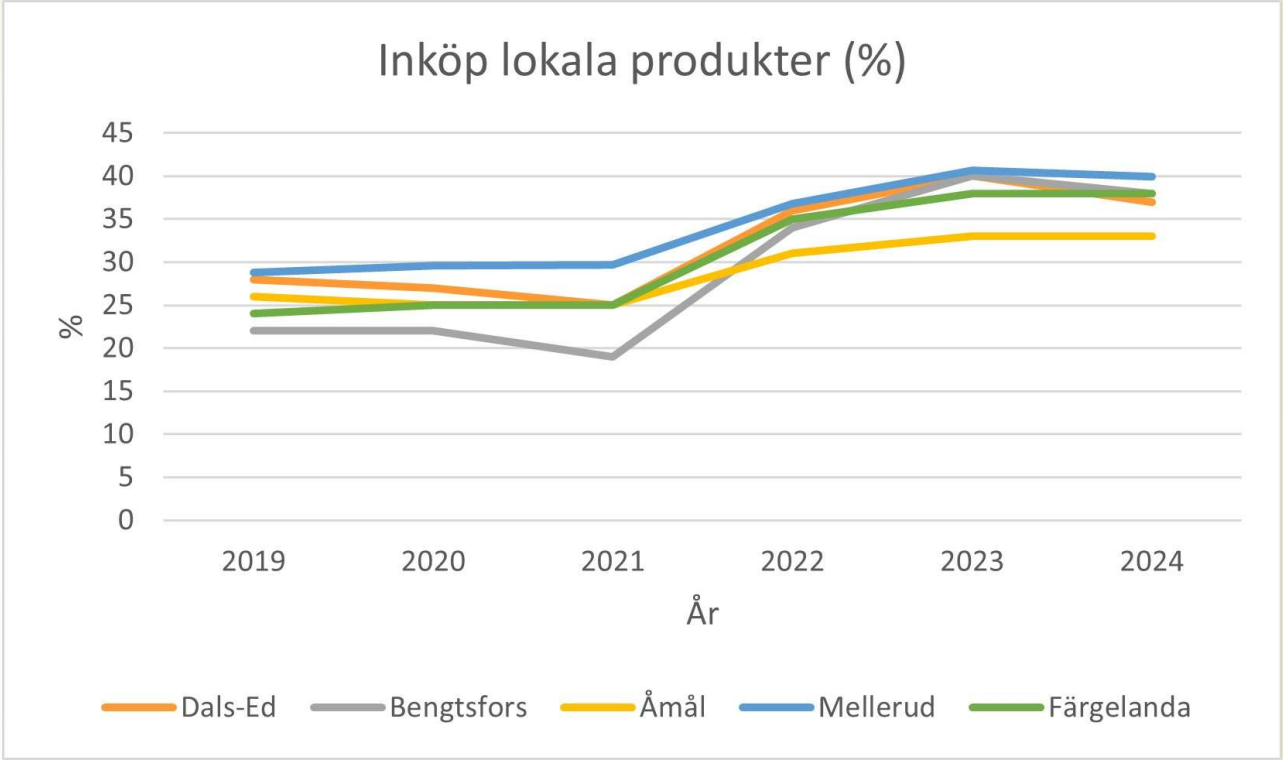

Bengtsfors: 2,0
Dals-Ed: 1,9
Färgelanda: 1,9
Mellerud: 1,7
Åmål: 1,7

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö & Energiförbund

Närproducerade livsmedel

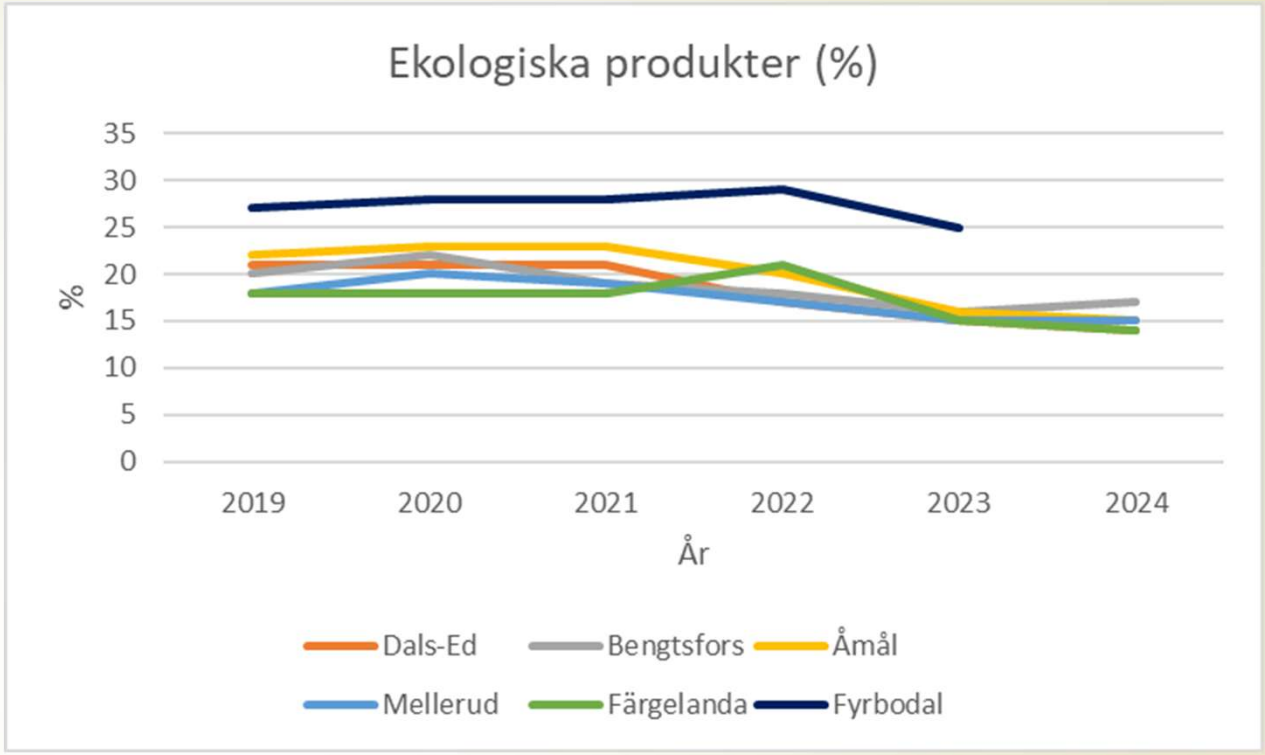
Inköp av lokalproducerade produkter är ett uttalat mål i måltidspolicyn. Med närproducerat menas produkter från Värmland och Västra Götalands län.

Åmål ligger på ca 33 %

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö & Energiförbund

Ekologiska livsmedelsinköp

Inköp av ekologiska livsmedel har prioriteras bort till fördel för närproducerade livsmedel.

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

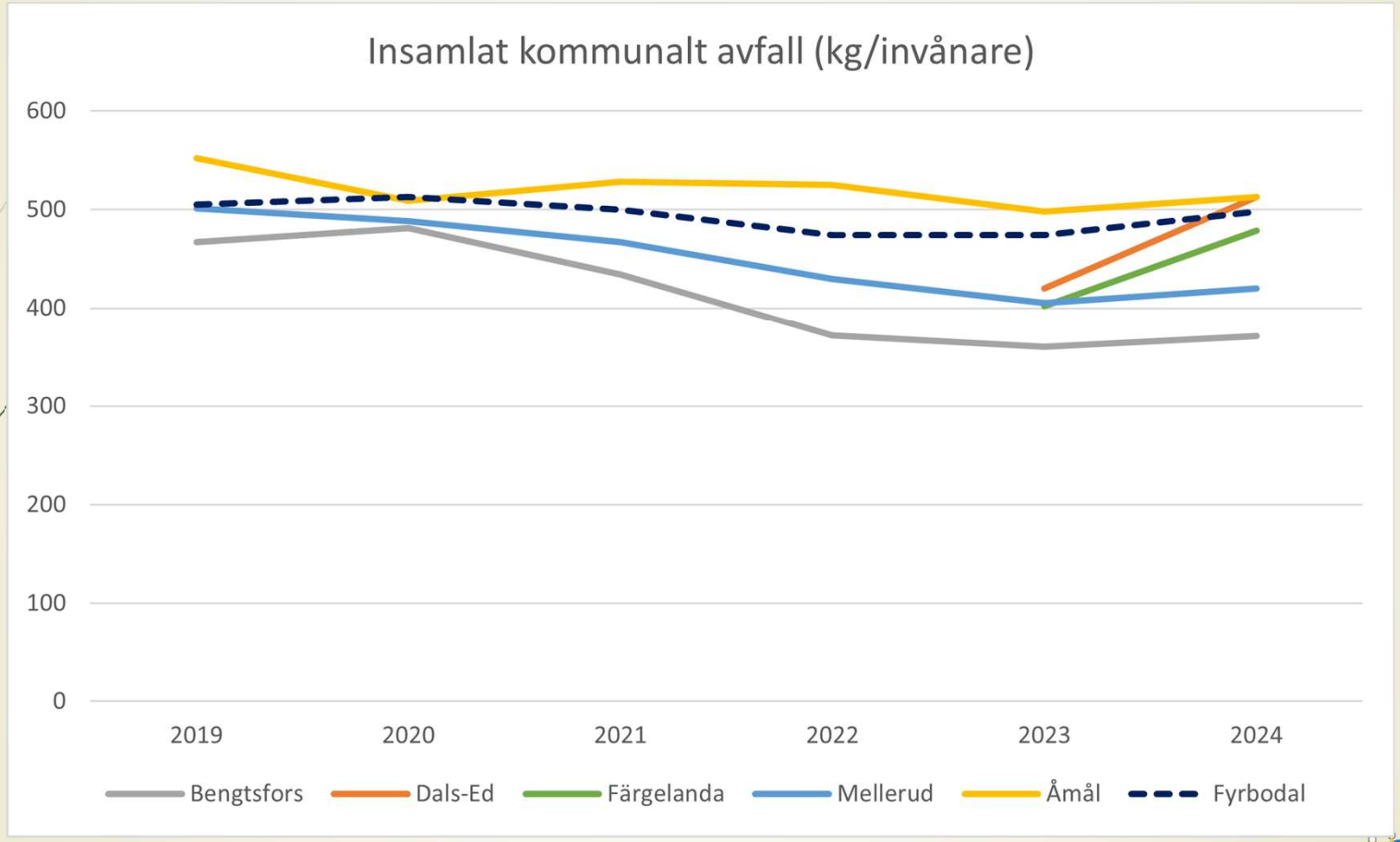
Dalslands Miljö & Energiförbund

Indikator

4. Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster

Dalslands Miljö & Energiförbund

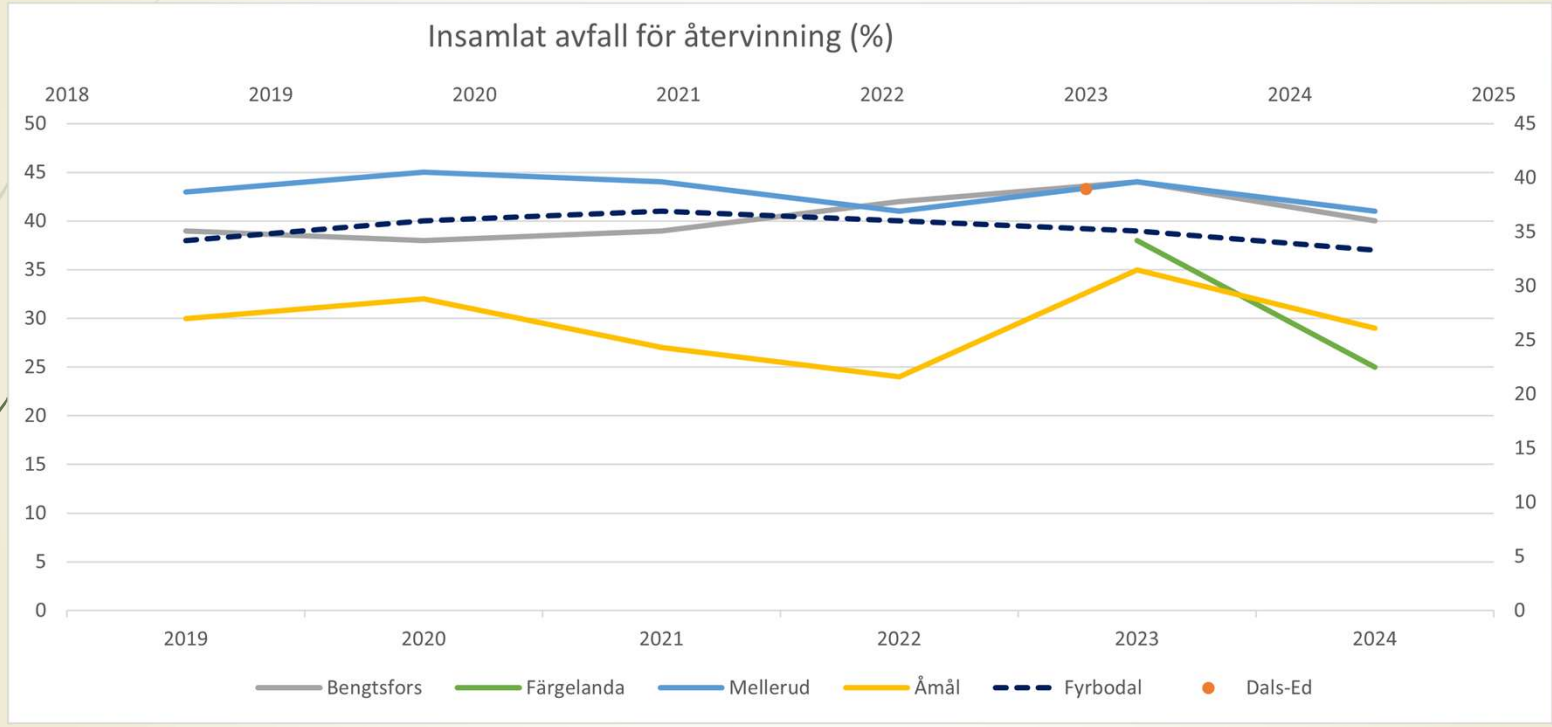
Insamlat kommunalt avfall

Källa: Avfall Sverige

Dalslands Miljö & Energiförbund

Insamlat hushållsavfall för materialåtervinning

Källa: Avfall Sverige

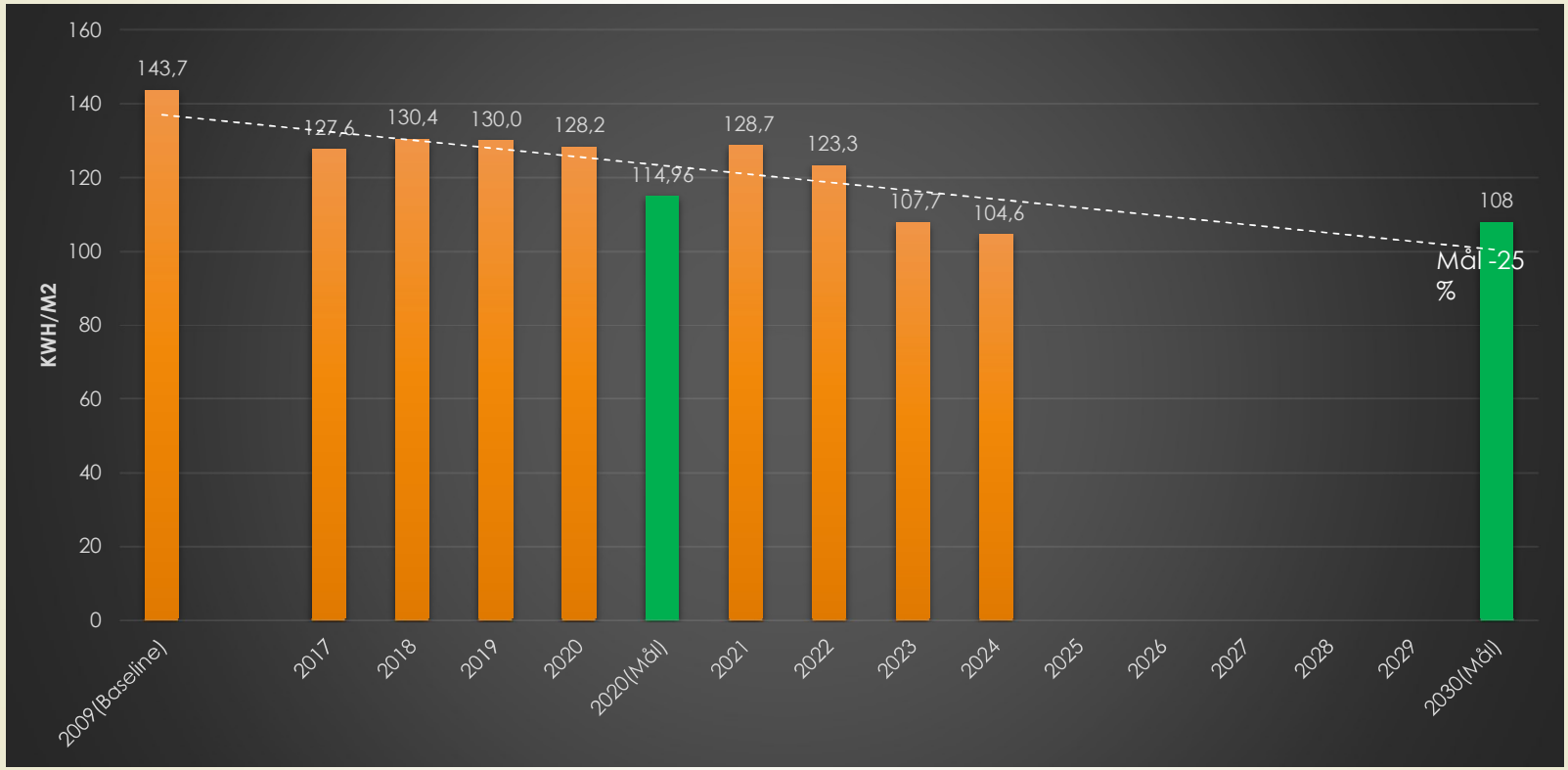
Dalslands Miljö & Energiförbund

Indikator

5. Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler

Dalslands Miljö & Energiförbund

Energianvändnig i ÅKAB:s bostäder och lokaler

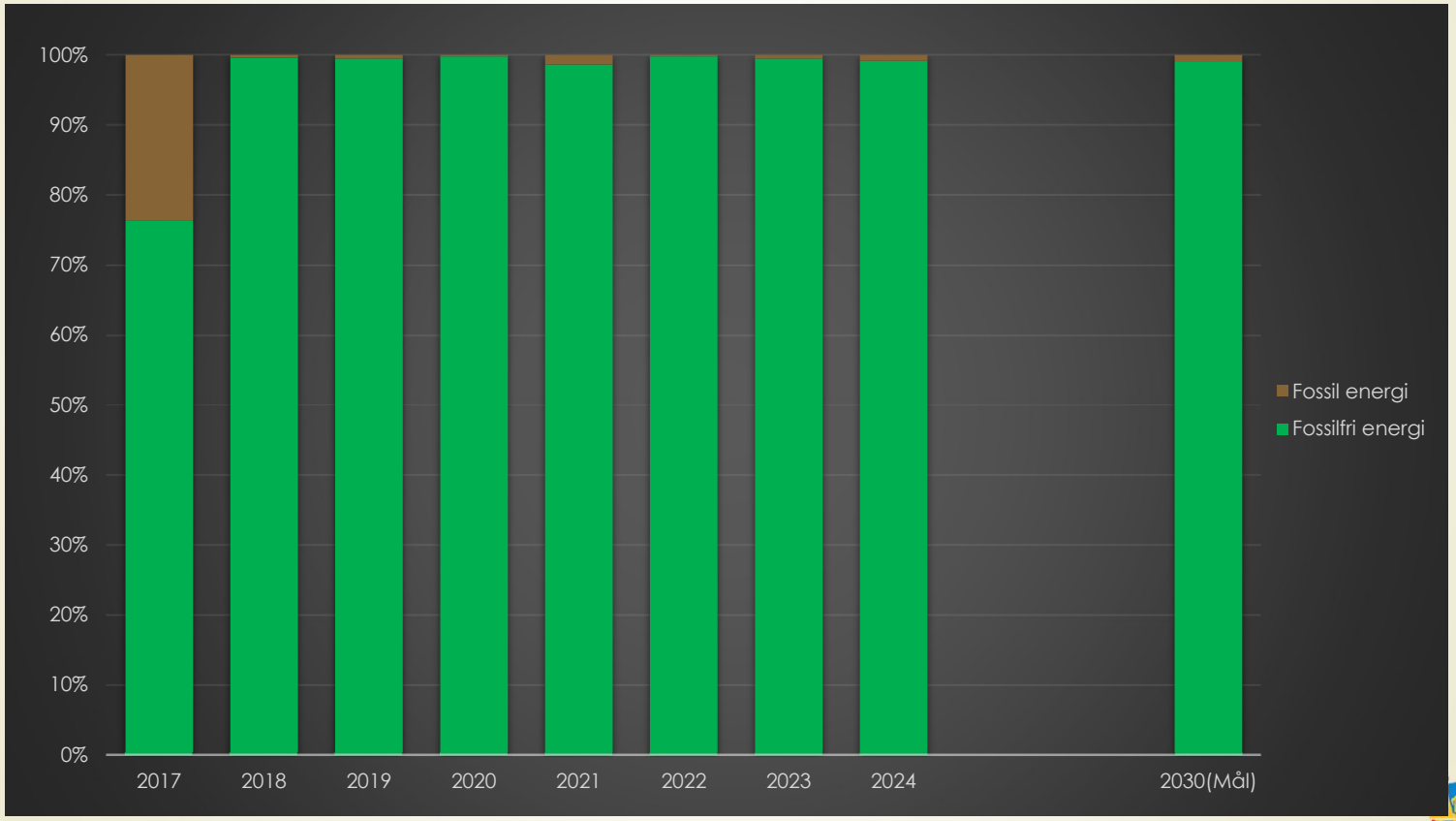
Dalslands Miljö & Energiförbund

Indikator

6. Hållbar energiförsörjning

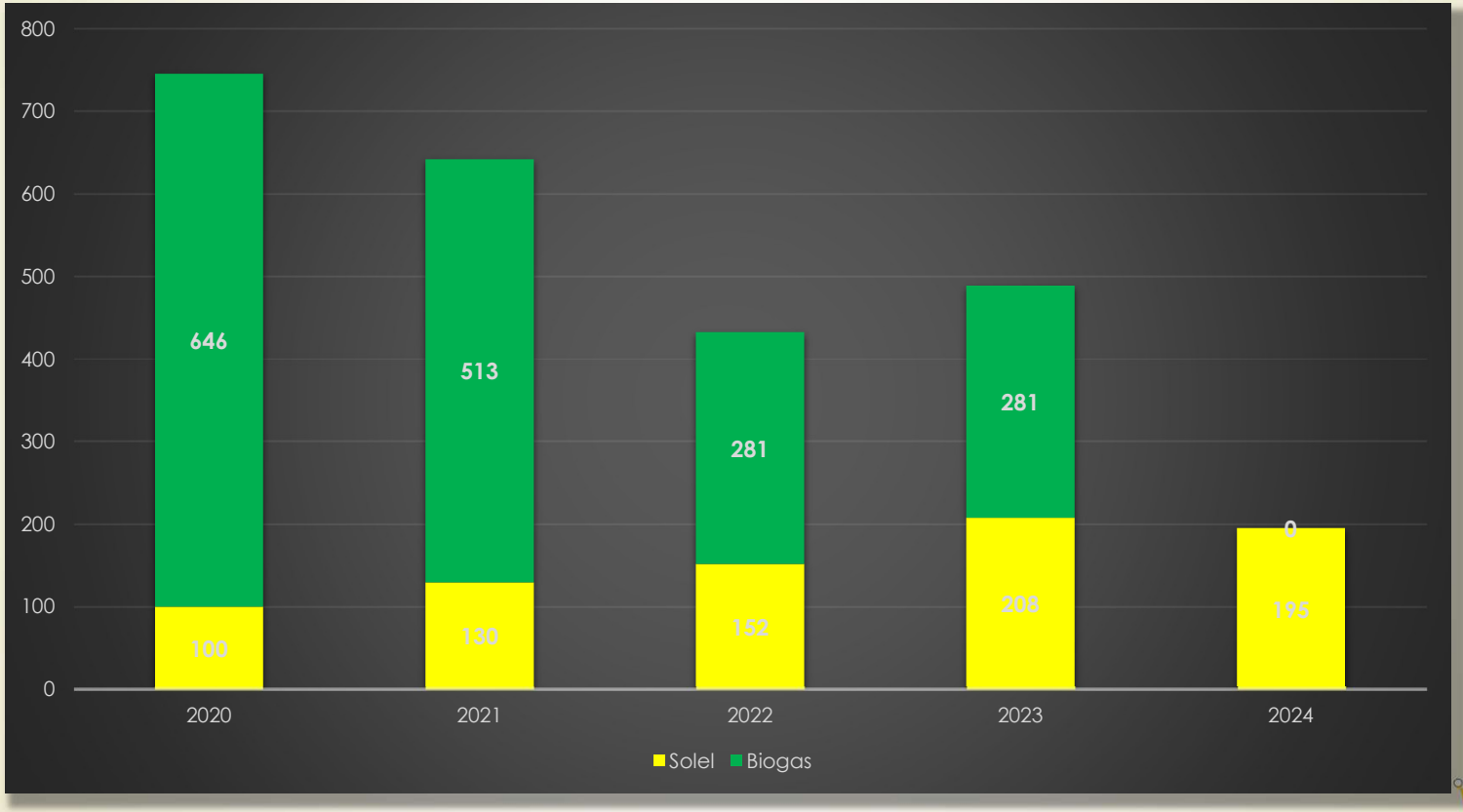
Dalslands Miljö & Energiförbund

Andel fossilfri energi i kommunala byggnader och lokaler

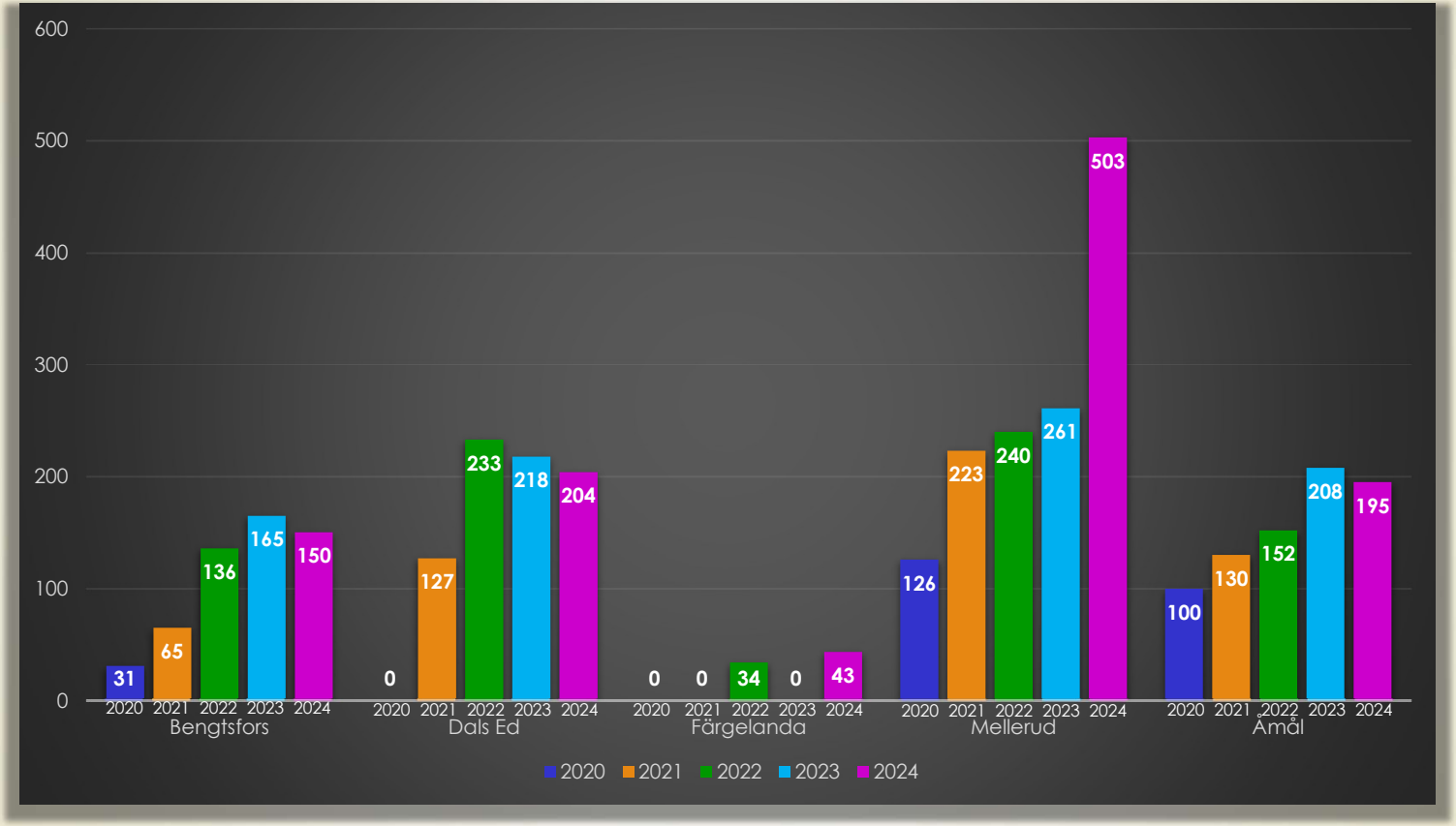
Dalslands Miljö & Energiförbund

Årlig produktion av förnybar energi, kommunen och ÅKAB

Dalslands Miljö & Energiförbund

Produktion av solenergi, jämförelse 2020-2024

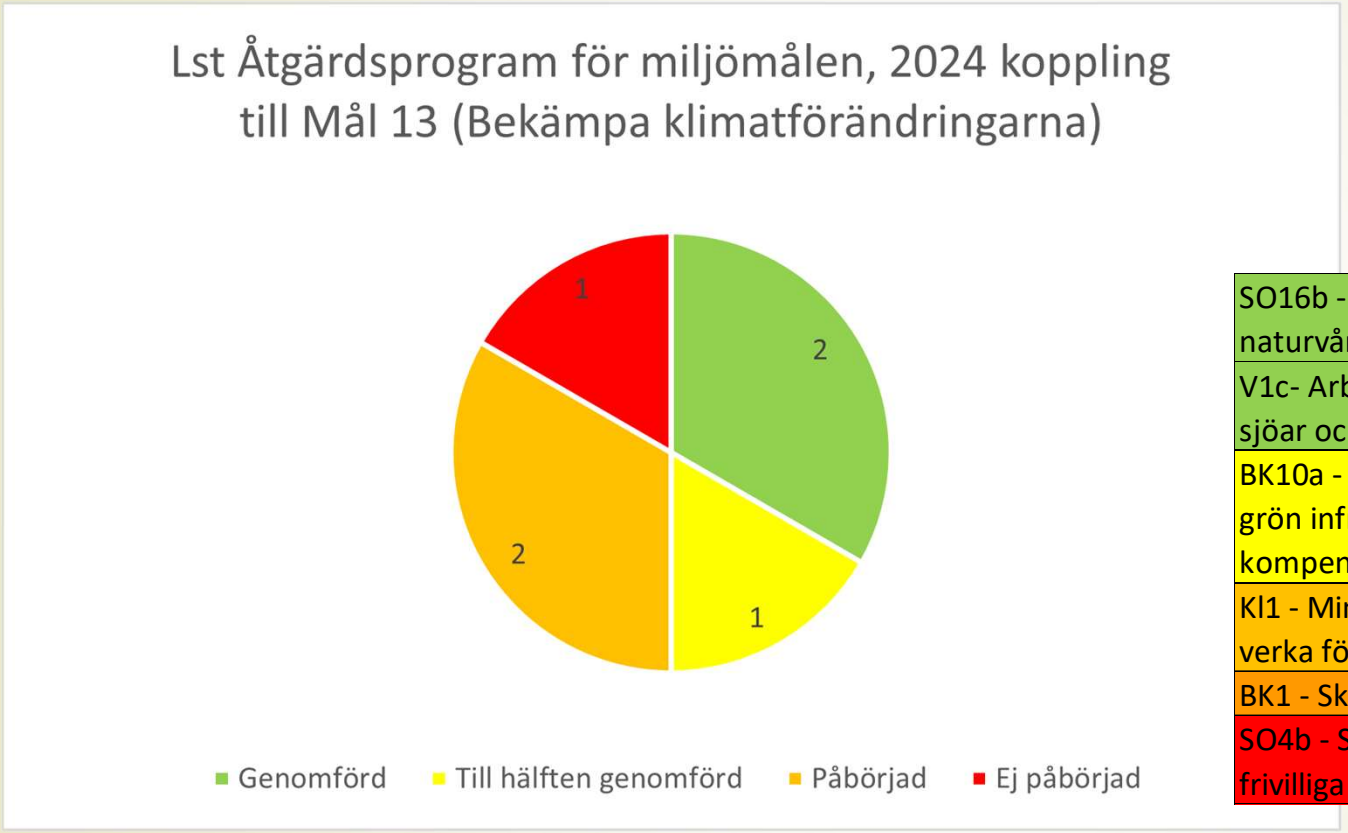
Dalslands Miljö & Energiförbund

Indikator

7. Klimatsmart markanvändning

Dalslands Miljö & Energiförbund

Uppföljning av Åmåls åtaganden, 2024

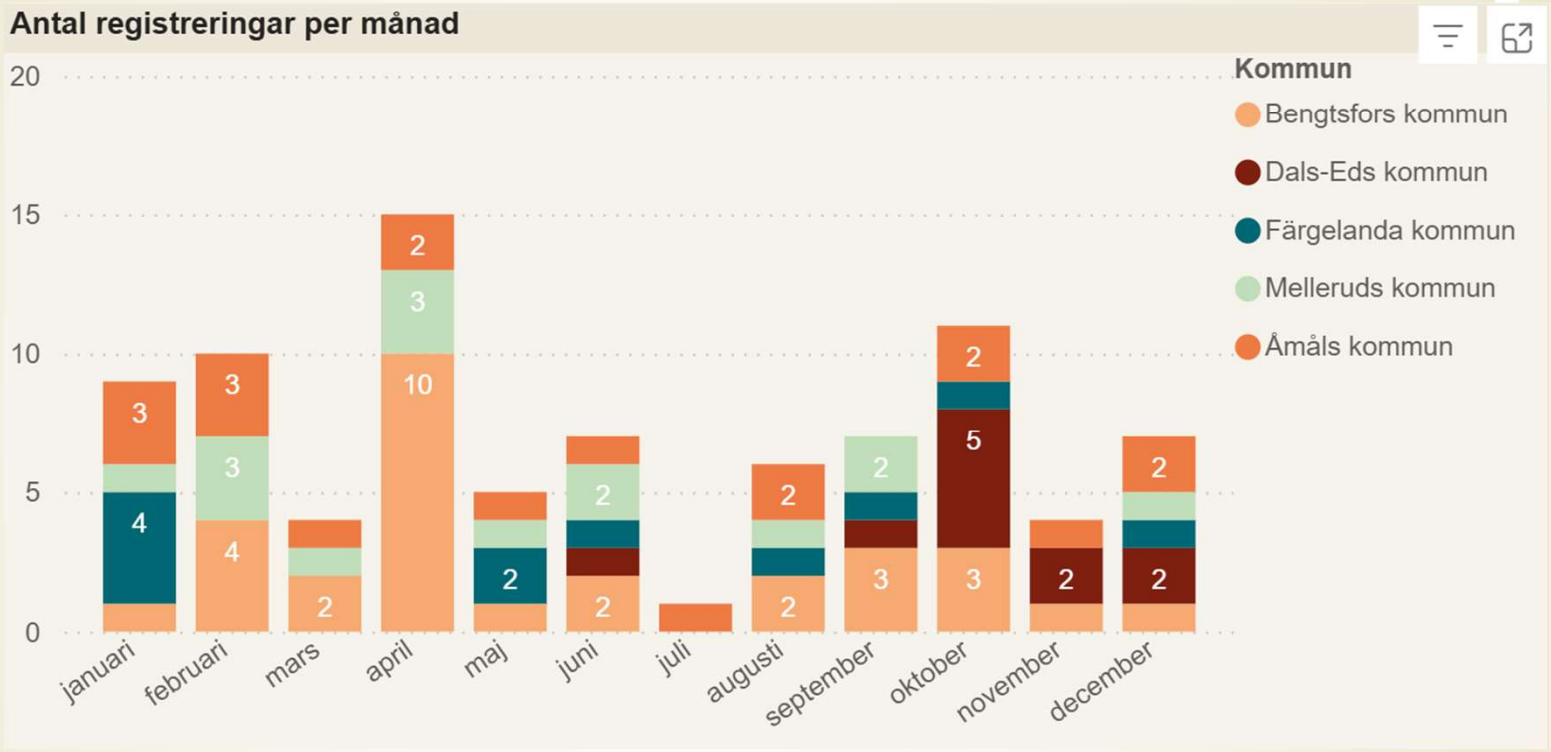
SO16b - ta fram och inarbeta aktuella naturvårdsplaner i fysisk planering.
V1c- Arbeta tvärsektoriellt med restaurering av sjöar och vattendrag.
BK10a - Arbeta in riktlinjer i översiktsplan för grön infrastruktur, ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder
Kl1 - Minska halterna av luftföroreningar och verka för ett mer transporteffektivt samhälle
BK1 - Skydda och utveckla tätorters
SO4b - Skydda värdefulla skogsområden genom frivilliga avsättningar

Dalslands Miljö & Energiförbund

Energi- och klimatrådgivning 2024

Dalslands Miljö & Energiförbund

Rådgivningsärenden per kommun

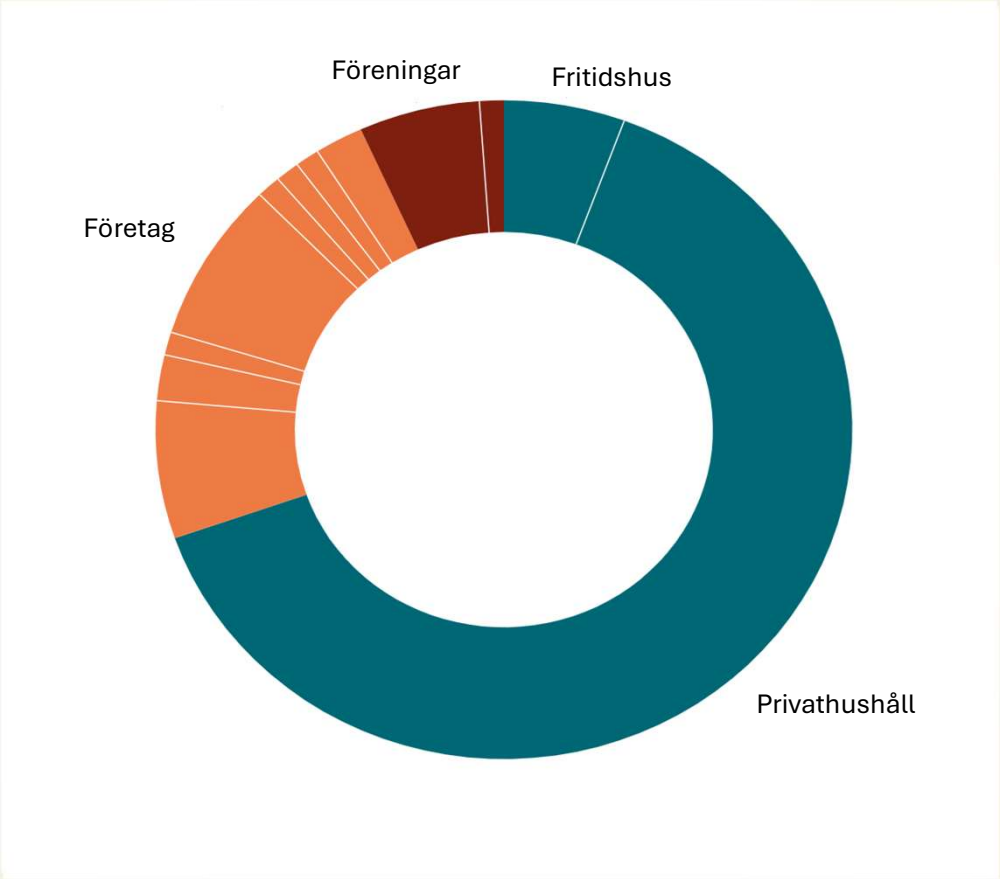

Totalt antal rådgivningar per kommun.

- Bengtsfors, 32
- Dals Ed, 11
- Färgelanda, 11
- Mellerud, 15
- Åmål, 20

Dalslands Miljö & Energiförbund

Målgrupp

Vanligaste frågor
- Byte värmesystem
- Bidrag
- Solceller och batterilagring
- Klimatskal/energieffektivisering

Dalslands Miljö & Energiförbund

Utåtriktade aktiviteter

Aktiviteter

- Dals Ed
  Fastighetsträff
- Färgelanda
  Seniorfredag
- Mellerud
  Hållbarhetsdag på Klacken
- Åmål
  Fastighet 2024
  Seniorträff
  Företagsfrukost (industriföreningen)

Media

- Energispartips mm. på Förbundets och kommunernas hemsidor och Facebooksidor.
- Spridning av energi- och klimatrådgivningen och aktuella bidrag på Förbundets och kommunernas hemsidor och Facebooksidor.

Dalslands Miljö & Energiförbund

Tack för mig!

Dalslands Miljö
& Energiförbund